

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty soronként 6 kr-ával számítanak.

Meghívás.

Tisztelettel felkérem Debreczen szab. kir. város III-dik ker. **Varga-utczai** szabadelvü választó polgárait, hogy f. hó 12-én szombaton délután 4 órakor az „*Arany Bika*”-szálloda czukrászati termében tartandó **gyűlésen** megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: Városi bizottsági tagnak kijelölése a Varga-utczában megüresedett helyre.

A választás nov. 17-én lesz.
Debreczen, 1898. november 8.

Nemes Kálmán,

a III. ker. szabadelvü-párt elnöke.

Mi lesz?

Budapest, november 10.

(M. C.) A ki maig hitt az ellenzék komolyságában az ő obstrukciós hadjárata körül és aki megvolt győződve, hogy az ellenzék rabulisztikája és szóözöne mögött komolyan veendő ürügy létezik, vagy hogy az obstrukciónak valami hazafias tartalma van, az a miniszterelnök hétfői beszédéből megtanulhatta, mi az igaz, mert alaposan kimutatta a miniszterelnök az ürügy semmis voltát, s az ellenzéki frázisok ürességét.

Mit akar az ellenzék, vagy mit állít ugy oda, mintha akarná? A miniszterelnököt akarja kényszeríteni, hogy nyilatkozzék, s választ akar tőle kicsikarni arra a kérdésre, hogy mit szándékszik tenni a kormány, ha Ausztriában alkotmányos uton nem jönne létre a kiegyezés? Eltekintve attól, hogy ugy a miniszterelnök, mint a pénzügyminiszter e kérdésben már ismételtén megmondta azt, amit a jelen körülmények közt lehetett, egyelőre nem lehet arról beszélni, hogy a kiegyezés Ausztriában nem jöhet létre alkotmányos uton. Ott a vonatkozó javaslatokat parlamentáris módon tárgyalják, a bizottságok már többet változatlanul el is fogadtak, amit semmikép sem lehet a feltétlen visszautasítás jelének tartani. Ha nem így lenne is, a magyar miniszterelnök akkor sem lehet hivatva, hogy a szomszéd államban parlamenti, vagy kormányválságon idézzen elő, csak

azért, mert az ellenzék nem hiszi, hogy a tárgyalások eredményre vezessenek. A jelen pillanatban a kormány nem tartja szükségesnek, mást s többet mondani annál, amit már mondott s azt elégnék tartotta a szabadelvü párt és minden józan politikus, mert okkal nem is lehet nyilatkozatot kívánni olyan esetre, amely lehet, hogy be sem következik. Odaát a kiegyezés teljes folyamatban van, minek támasszunk leküzdhetlen nehézségeket az által, hogy a kormányt nyilatkozatokra kényszerítjük, melyek épen nincsenek az ügy érdekében.

A kvótaügyben is nyilatkozatot követel az ellenzék és a kormány, törvény szerint ebben sem nyilatkozhatik e pillanatban. Majd ha a magyar kvótabizottság utolsó üzenetére az osztrák bizottválaszolt, s a maga részéről is konstataálta a tárgyalások eredménytelenségét, akkor lesz a kormányon a sor, hogy a kvótára vonatkozólag javaslatot terjesztszen a parlament elé. De ami minden politikus előtt világos, az az ellenzék előtt sűrű ködbe van burkolva.

Néhány ellenzéki közbeszóló azt mondja, hogy akár mindjárt holnap készek a kiegyezési javaslatokat tárgyalni. Ugy látszik, nem gondolták meg az illetők, hogy csak az indemnity-javaslatot kell elinlézni, hogy a kiegyezési javaslatokat, napirendre lehessen tűzni. És éppen ebből tűnik ki, hogy az ellenzék obstrukciója közönséges szemfényvesztés: az országba kikiáltja, hogy tárgyalni akarja a kiegyezési javaslatokat, de azok napirendre tűzését megakadályozza.

Ezen kívül az ellenzék parlamenti testülethez méltatlan eszközök is használ a miniszterelnök támadásához, hogy megnehezítse neki a helyén való kitartást. Előszóval üzik a személyeskedést, s a támadásban oly módszert követnek, mely parlamenthez nem méltó s melyet gentlemanlike társaságban nem tőrnek. Ilyen támadás akart lenni a Dezsőffy-história is, mely azonban semmikép nem akart faldöngetőkösnek beválni, s mindazokat megszégyenítette, a kik azt a

miniszterelnök ellen felhasználták. A nevezett főszolgabíró nyilatkozata ugyanis mindazt megczafolja, a mit a miniszterelnök ellen szemrehányáskép felhoztak, s az egész zenebonából csak a szégyenérzet maradt vissza, mely az ügy kezdőt kell, hogy elöltse.

A hétfői ülésben Bánffy-nak, mint debatternek is fényes napja volt, bebizonyította, hogy Magyarország érdekeit tarthatósan és sikerrel védi, s hogy az ellenzékkel folyó harcban hazafias, igazán magyar és tökéletesen korrekt álláspontot foglal el.

— **A helyzet Ausztriában.** Steinländer dr. német néppárti képviselő, ma Boroszlóban nyilatkozván a helyzetről, az obstrukciót helyezte kilátásba, ha a kormány provizóriumot nyújt be. Majd odanyilatkozott, hogy rövid vagy hosszabb idő múlva a parlamentet okvetlenül hazaküldik, erről ő teljesen megvan győződve. A parlament hazaküldése után parlament nélküli interregnum fog bekövetkezni, egy pár, legfeljebb 6 havi tartammal, de államcsinytól nem kell tartani, mert Ausztriában sohasem vonjak le a konzekvenziákat, hanem mindig a már rég elmúlt dolgokra nyulnak vissza. Egy németbarát miniszterium fogja valószínűleg felváltani Thun grófot. Ee mindennek daczára a németek kilátása nem kedvező. A kiegyezésről azt mondja, hogy az lesz a legutolsó kiegyezés. Magyarország ez elvást igyekszik előidézni, és mindent elkészít, hogy az utolsó kiegyezés után teljes függetlenséget vivhasson ki.

Országgyűlés.

Budapest, november 9.

Alighogy megnyitotta Szilágyi Dezső a Ház ülését, **Polónyi Géza** rögtön zárt ülést kért tizenegyed magával. Hogy miért, azt később kívánta megindokolni az obstrukció főgenerálisa. De előbb az elnök két feliratot mutatott be, mindakettőt: *Debreczenből*. Egyik a Debreczen szabad királyi város közönségének felirata a parlament komoly és higgadt munkálkodásának biztosítása iránt. (Eljenzés a jobb oldalon.) A másik a Dobreczenben tartott népgyűlésnek Thaly Kálmán által beadott kérvénye a külön vámterület felállítás tárgyában. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.) A kérvények kiadattak a kérvényi bizottságnak.

Ma interpelláció nap lévén, **Molnár János** főtisztelendő ur az Alkotmány szerkesztőségétől elkobzott gyűjtések és a komárommegyei bizottsági tagok választása ügyében, **Lakatos Miklós** pedig az öreg honvédek menháza kibővítése tárgyában jelentettek be interpellációt. Azután következett a Polónyi által kért zárt ülés, mire a karzatokat kiüritették.

Gyomor-bélhurut és elhajasodásnál a

Ferencz József keserűviz

gyógyhatása páratlan. Ajánlatos esakis **Ferencz József vizet** kérni és nem badai vagy egyéb elnevezést használni, mert több csekély értékű viz csalódásig hasonló vignettákkal jön forgalomba.

Polónyi tehát felállt, hogy indokolja miért kért zárt ülést? Ő maga esodálkodik, hogy a Házban még eddig tettlegességre nem került a dolog, mikor az alkotmányosság veszélyben van, aminek ismét Bánffy Dezső az oka. Azt követeli, hogy mondja meg a miniszterelnök, honnan vette a pénzt a választásokra. Majd kijelenti, hogy folytatják az akeziót mindaddig, a míg Bánffy helyén marad, mert alatta a korrupció tényei megdöbbentők, mint megdöbbentő a lipótvárosi kaszinó ügye. (Felkiáltások: Halljuk! Mi az? Nem tartozik ide!) A pénzügyminiszter tudja.

Lukács László: De csak tessék megmondani.

Polónyi G. Az egri mandátumnak nem mondom meg, mert az nem tiszta. Ezután azzal áll elő, hogy ha az ellenzék tovább is támadja a kormányt, jönnek a gyöngye nyomások, fenyegetések. Így a Pesti Hirlapban azt írják, hogy Kossuth Ferenczet hamis bukás miatt kikérik.

Lukács László *Polónyi* beszédére reflektálva, felhívja, hogy álljon elő a váddal, mire *Polónyi* elbeszéli, hogy a lipótvárosi kaszinóban a pénzügyminiszter csak azért engedte meg a speciális szivarok árulását, mert azzal fenyegették, hogy a kaszinó ellene lesz a kvóta mozgalomnak. *Lukács* László a dolgot így előadva koholmányának, rágalmazásnak mondja.

Polónyi kijelenti, hogy ő nem vádolta a pénzügyminisztert, csak konstatálja, hogy a lipótvárosi kaszinó megkapta az engedélyt.

Orley Kálmán után, aki szeméretet vetette *Blaskovich* Sándornak, hogy tömérdek pénzbe került a választása, — *Apponyi* Albert szólott. A nemzeti párt vezére helytelenítette, hogy a magán beszélgatéseket a parlament elé hozzák. Majd arról beszélt, hogy sajnálattal tapasztalt, hallott olyan nyilatkozatokat, amelyek, ha ki nem korrigálnak, a parlamentáriszmust lehetetlenné teszik. Ilyenek *Bánffy* és *Tisza* Kálmán nyilatkozatai a *Desseffy* ügyről. Mert az a rend-

szert, amit a miniszterelnök hirdet, kész oligarkia s akkor az alkotmányos élet véget ért. Ezeket a feljegyzéseket tisztázni kell, ha lehet zárt ülésen; ha nem lehet, akkor nyílt ülésen.

Tisza István egyetért *Apponyival* abban, hogy a nyilvánosság előtt való vita a helyes. Ép ezért a nyilvános ülésen fog ezekről a dolgokról beszélni. A *Desseffy* ügyben nem látja azokat a sérelmeket, amelyeket az ellenzék lát. Nem tartja helyén valónak a zárt ülést.

Horánszky Nándor *Tisza* Istvánnal polemizál s felajánlja, hogy ő megmutatja az ő pártkasszáját a számadásokkal együtt, de tegye ugyanezt *Bánffy* Dezső báró is.

A vita tovább folyik.

Nye poz volem.

Irta: *Kuti Zsigmond*.

Debreczen, november 10.

A nemes és jobb sorsra érdemes Lengyelhon alkotmányában volt egy boldondos paragrafus, a mely vesztét okozta a szép, bátor és nemes Lengyelországnak. Amolyan vétőféle paragrafus volt az, akár a rómaiak tribuni joga, melylyel a plebejusok élhettek, a mikor a patriciusok kapzsisága ellen kellett védekezniök. Amde a Lengyelek nyepoz volem (nem akarom) féle törvénye nem a robotos, a jobbágy, a törvénykülvüli álló számára alkotottat, hanem ellenkezőleg, a nemes, a törvényalkotó, az ország sorsába, belügyébe, vezetésébe befolyó patricius, nemes polgár részére.

Es ez a „nyepoz volem“-féle lengyel törvény okozta bukását e szép és nagy nemzetnek. Jelzett törvény szerint, hiába nyilatkozott az egész nemzet, az egész parlament egy törvényjavaslat mellett, ha csak egyetlenegy tagja a parlamentnek azt mondta: „Nye poz volem“ nem akarom, akkor az a törvényjavaslat soha jog erőre nem emelkedhetett.

Nem egyszer történt, hogy 399 honatya szavazott igennel és egyetlenegy ko-

pott földnélküli, vagyontalan nemes kiejtette a szerencsétlen nye poz volem-féle vétőját és semmivé, sikertelenné, meddővé tette a heteken át tartott parlamenti tárgyalásokat, munkálkodást. A lengyel parlament aztán sohase tudta, hová lyukad ki javaslataival, munkaprogrammjaival, előterjesztésével. Utoljára — si medicina non sanat, ferrum sanat-féle elvhez folyamodtak és — breve manu — elnémitották az ilyen nye poz volem ozó hepceziás honatyát. A vége az volt, hogy a szép Lengyelország tönkre ment, megfult saját zsirjában önmagán ejtette sebében.

Mert a szabadság amolyan kétélű pallos: ügyes, hozzáértő kézben kitérő védőfegyver; kontárkézben azonban veszedelmessé válhatik a kezelőre nézve. Az égő fátyla csak az éplátásu ember kezében világító eszköz; a vaknak az nem világít, hanem elhamvasztja vele a békés lakóházakat.

Ilyen a kétélű fegyver, ilyen világító fátyla a parlamentáriszmus és annak egyik fő attribútuma, posztulátuma a szólás szabadság.

Okosan, bölcsen, használva, a szólás szabadság summája a szabadságnak; visszaélve vele, kétélű pallos lesz belőle, mely sebez; világító fátyla, mely gyújt, hamvaszt.

Belátta azt első sorban Anglia, a melynek parlamentáriszmus mintá- és példászerű.

Az angol parlamentben tehát nem lehet az obszurdum, vinni a szólás szabadságot. Minden javaslatnál, vitánál a pártok tagjaik számarányához, esatába küldik legjobb harezosaikat és azok, de csak azok szólhatnak az üggyhez, a tárggyhoz. De azok sem tarthatnak amolyan Sima féle 3—4 órás beszédeket, mivel a vita tartalma eleve meghatározottat, megállapítottat.

Es ki állíthatja, hogy Anglia nem a legalkotmányosabb állam? Hisz Angolországban a parlament a korona fölött áll. — Ha figyelemmel kísérjük Európa alkotmányos, parlamentáris államok parlamenti életét és működését, azt tapasztal-

TÁRCZA.

„Füüdői levél.“

— A „Debreczeni Ellenör“ eredeti tárczája. —

A Darabos-utczában lakom, albérletben birok egy kis hónapos szobát, a mit ávol a zajtól, az udvar legvégén húzódik meg szerényen, kopott butorzatával, a szomszéd kertre néző ablakával egyetemben.

Ez a kert az én egyedüli szórakozásom, e fölött csapkodnak képzeletem szárnyai, a kipusztult novemberi képet felékesítve zöld lombokkal, burgonya-bokrokkal, fejes salátával . . .

Milyen derék dolog is ez az ábrándozás — ebéd idején. Fölviszi a lelkemet a magasba s segítségével elbliccelem az — ebédeket . . .

Ha már meguntam az ábrándozást, a fantáziáimat porászra kötöm, beteszem a kertre néző kis ablakot, hogy ne lássam a burgonya, a paszuly, a karalábé hült helyét . . .

Aztán fordítok egyet a gondolataim kerekén, előveszem a század nagy eseményeit, — már amennyit tudok belőlük — s Napoleontól kezdve a minapi népgyűlésig elgondolkozom mindenben, ami e két idő közé esik.

Tegnap délben, mikor eképpen megébédeltem, elfelejtettem Napoleont s a népgyűlést s kezdtem gondolkozni a há-

látanságon s végtére is arra a konkluzióra jutottam, hogy nincs nagyobb hálátanság, mint a mivel az emberek a fürdőkád iránt viseltetnek.

Nyáron, mikor a Szikszay bácsi uszodája, a helyi felsőbb régiók kaszinója nyitva van, ki gondol a télre, a novemberi napokra, a fürdőkádra?

Még maga Szikszay bácsi sem, pedig ő már fürdőtulajdonos.

De ha bezárják az uszodát, ha eljő a tél, a pinezsarokból elő előkerül a fürdőkád is, egy kicsit megtisztogatják, egy esepet megreperálják s aztán a Zsuzsi melegíti a vizet korán reggeltől késő estig s az egész nyáron át lenézett fürdőkád szezonja megkezdődik, mert hát télen is csak meg kell fürödni.

Az én házigazdáméknál tegnap volt a fürdőkád első debutje. Meg is látszott már napok óta, hogy valami történni fog, valami van a levegőben. A Zsuzsi korán reggel már húzta a kutból a vizet, a konyhán hatalmas üstben készült a meleg víz, a fürdőkád felavatására.

Reggel, alig kezdett világosodni, a szomszédaszobában nagy sürgés-mozgást látok, a házigazda szidta a Zsuzsit, a vizet, a bádogost . . . alkalmasint a fürdőkáddal volt baja.

— Hozza már a szappant, kiáltott teljes tüdőből a papa. Zsuzsi elhozta a

glycerin jószágot, a papa még egyet-kettőt szolt s aztán elesenededett minden, csak néha hallottam át a viz esobogását, a papa szuszogását.

Elkezdték a fürdést, a papa nyitotta meg a sort, ő avatta fel a fürdőkádat.

Kevés idő múlva ujra zajt hallok. Rémitően sirt valaki. A Laczi volt, a papája kergette fürödni, valószínűleg ezért adott oly magas hangokat.

A Laczi miatt nem tudtam tovább aludni. A vékony falon át tisztán hallottam bögésének minden akkordját, úgy az alsó, mint a felső regészterekben.

— Buj be már. Ez valószínűleg a papa hangja.

— Jaj, de hideg ám. Ezt Laczi mondotta.

Többet nem hallottam, Laczi sirt, a papa kiabált, a Zsuzsi meg épen az ajtóm előtt szidta a tejes asszony megboldogult nagyanyját. A nagy zaj után elesenedett ismét a tájék, nem hallottam mást, csak a papa biztató szavait, el akarta hitetni Laczival, hogy a fürdés egészséges.

Laczi pedig — elvi föntartása mellett — megfürdött muszájból, de egy örízetlen pillanatban megugrott a kádból, a papa elindult keresni s nagy nehezen megtalálta Laczit az ágyban, paplan alatt.

taljuk, hogy a 21 európai parlamentben alig akad 1-2 és abban egy-kettőben is csak elvéve, nagy ritkán, évtizedekben egyszer, hogy a szólásszabadság obstrukció képében jelentkeznek. Az obstrukció — legyen indító oka bármely, mindig amolyan „nye poz volem“-féle izü és a szabadsággal való visszaélés.

Mai napság, midőn a hirlap a koldus kunyhójába is behatolt már, midőn a sarki kofa, a hordár, a szobaczié, az inas is olvas már ujságot, elég módja van a pártoknak, hogy híveiket s szándékukat, orogramjukat, céljukat megismertessék. Ha az ily módon és ily képen eléggé felvilágosított közvélemény a választások által ehhez, vagy ama párthoz csatlakozik, hogy ez, vagy amaz a párt kapja a majoritást és jut a kormányra; akkor gyakorolja a minoritásban maradt párt ellenőrző kötelességét, emelje fel szavát, ahol hibát, visszaélést lát, de ne üzzön személykultuszt.

Ne mondja, hogy Tiszát, Szapáryt, Vekerlét, Bánffy-t azért buktatom, mert az Tisza, mert az Szapáry, Wekerle és Bánffy. Ne mondja az ellenzék: Bánffynak nem szavazom meg az indemnitás törvényjavaslatát, de X-nek, vagy Y-nak igen. Mikor aztán az X. és Y. jut a kormányra, újból kezdődik a harez, a heezez. Ez nem komoly parlamentárizmus. Elvek ellen lehet harezolni és a kapacitálás parlamentáris körben mozogva, szintén helyén van, de ezélnélküli szóharcokat üzni, mely beszédárja megakasztja az egész parlamentet a maga munkásságában, az sem nem helyes, sem nem igazságos.

A napszámos, a szegény tisztviselő 2-3 korona napidijért, areza verejtékével dolgozik és ha az a szerencsétlen diurnista reggel 8 óra helyett félkilenc órakor jön hi vatalba, akkor elesapatással fenyegetik: ott pedig a parlamentben 50 napi 10 frtos dirunummal fizetett képviselő ül és — unatkozik, mivel egy kis frakciónak ez így tetszik.

Egy parlament, így kitéve a kiseb-

ség szeszélyének, soha sem lehet biztos a meglepetésektől.

Ismétlem: hiva vagyunk a szólásszabadságnak, de csak mindaddig míg az nem válik veszélyessé. A folyamat is szeretjük, de nem ám, hogy kiáradjon. Ha mégis kiárad, akkor gátat neki.

A debreczeni színészet jubileuma.

— A rendező bizottság ülése —

Debreczen, november 10.

A „Csokonai Kör“ színészeti jubileumi bizottsága ma d. u. három órakor a kereskedelmi palotában lévő Csokonai szobában ülést tartott Komlóssy Arthur elnöke alatt, a melyen jelen voltak: *Roncsik Lajos, Komlóssy Dezső, Konez Akos, Dr. Szántó Samu, Dr. Popper Alajos, Hamar László, Dr. Kardos Albert, Szojka Gyula, Komjáthy János, Benedek János, Király Péter, Újlaki Antal, Szini Péter, Lőw József, és Kornhauser Antal.*

Elnök üdvözölte a megjelenteket, az ülést megnyitja s felkéri Benedek János titkárt a színészet száz éves jubileumának megünneplése tárgyában eddig tett intézkedésekről szóló elnöki jelentés felolvasására.

A jelentés bőven kiterjeszkedik a legutóbbi rendezőbizottsági ülés óta tett intézkedésekre s a következőket sorolja fel: I. A meghívások nyomdába adattak s azok ezer példányban kinyomattak; ebből egy példány az ülésen be is mutattott. A vidéki és fővárosi meghívottak részére szóló meghívók e hó 12-én, a helybelieknek pedig 15-én fognak szétküldetni. A maghivandók névsora már össze van állítva, tekintettel a kör tagjaira, a szini világra és társadalmunk fontosabb tényezőire. A helybeliek meghívása, illetve kiválasztása az elnökségre bízatik. II. Az

emléktábla elkészítése iránt az albizottság Tóth András szobrászsal megegyezett, mely a vármegyeház paletájába lesz beillesztve. III. A helybeli dalegyetek mindenike megígérte az ünnepélyben való részvételét. Mácsay Sándor tanár pedig vezetését vállalta el. IV. Géresi Kálmán tankerületi főigazgató a színészet százéves fenállásának története megírásán serényen munkálkodik. A füzet az ünnepély napjára meg fog jelenni s eladási ára később fog meghatározatni. V. A bankettrendező bizottság az Arany-Bika szálló üzletvezetőségével megállapodott a tartandó bankettre nézve. VI. A kiállításra a tárgyak mind sürűben érkeznek, úgy, hogy az eddig érkezettek már a nagy terembe kellett át-helyezni. A megnyitás november 27-én délután négy órakor történik s a következő napokon d. e. 10 órától délután hat óráig lesz nyitva. Őrizetre az egyenruhás honvédek kérettek fel, kiknek a 20 krajczáros belépő díj részben javukra fordítatik. VII. A sajtóügyi bizottság gondoskodott úgy a helybeli, mint a fővárosi hírlapszolgálat ellátása felől. VIII. A vendégek fogadása, kalauzolására és elhelyezésére nézve felhatalmazást kér az elnökség, hogy a szerepeket és vendégeket saját belátása szerint ossza ki. A banketten a vendégek a *Csokonai-kör*, a színházban pedig a színigazgató vendégei lesznek.

Kiterjed még a jelentés a jubileumi díszelőadásra s a főiskolai anyakönyvtárban található színészeti és Csokonai-ereklyéknek a kiállítás tartamára való átengedésére.

A jelentés egész terjedelmében tudomásul vétetett. Az érkező vendégek elszállásolására nézve ajánlattevőkről fog gondoskodás történni. A bankettrendező bizottság tagjai lesznek *Márk Endre, Kölcsey Sándor és Szabó Kálmán.*

Olyan nagy kő esett le a szívemről, hála Istennek, vége a fürdésnek. Evvel az édes tudattal befordultam a fal felé.

Persze alig hunytam be a szemem újra zajt hallok.

— No Jóska, te derakabb legény vagy. Jer csak Jóska.

Jóska a ház souverenje. Nem ismer el maga felett senkit és semmi hatalmat, egyedül még valahogy a ezukrot, meg az ovodás nénit respektálja.

— Nem medek. — Szól a Jóska válasza.

— Jer ide mindjárt Jóska.

— Én nem fűjök, fűjödön a papa.

A papa látja, hogy Jóskával nem nem bír, fordít a dolgon.

— Jóska jer fürödni, kapsz ezukrot.

— Lászszuk.

És Jóska addig nem fürdik, míg a papa a ezukrot meg nem mutatja. Jóska elveszi a ezukrot s szó nélkül engedi, hogy a papa megfürössze, mint akit megfizetnek a munkájáért, olyan esendeszen robotolja le a ezukrot. Csak akkor hagyja el flegmája, mikor a papa a szappant kezdi dörzsölni a fején.

— Azt nem mondta a papa, hogy szappannal fűjödjek.

A papa ígér Jóskának még egy kis ezukrot s Jóska aztán nem bánja, akár mit csinál vele a papája . . .

Egyszer hál' az égnek, a Jóska is elvégezte a fürdést. Talán csak nem fürödnek itt ma egész nap?

Csakugyan csend lett. Én is elaludtam, s nem ébredtem fel egészen addig, míg ismét egy nagy loesesanást nem hallottam a tulsó szobában . . .

Ismét fürödtek . . .

Most már a mama hangját hallottam:

— Jösz te Mariskám lelkem, jer édes Mariska . . .

Most már a Mariska fürdött!

Még ezt elszenvedtem valahogy, a Mariska nem sokat ellenkezett.

— — — — —
No végre — gondolom — már talán csak én vagyok az egész házban, a ki nem fürödtem, engem meg csak nem visz fürdeni a mama. E felfedezésem felvidított. Kifogtam rajtok, mégis csak kibőjtöltem a családi fürdést.

Épen javában örvendeztem, hogy valahára nincs egy fürösztöni való se az egész házban, mikor megint zajt hallok, a dada néni dudolt, a Bubi sirt s a mama meg csitította a Bubit, s biztatta a dadát, hogy csak énekeljen a kis Bubinak.

Most meg a Bubit fürösztötték! . . . Felugrottam, én tovább ki nem állom. Hajnal óta egyre fürödnek, a papa, a

Laezi, a Jóska, a Mariska, a Bubi. Ki van még hátra, a mama, a Zsuzsi, meg a dada néni! Hisz ennek nem lesz vége sohasem!

— — — — —
Mérges voltam, szidtam az időt, hogy miért nincs még nyár. Szikszay bácsit, hogy miért van bezárva a téli uszodája, s a papát, hogy miért van akkora családja . . .

Este felé vetődtem haza s a mint a szomszéd szobába benézek, látom, hogy a fürdőkád még mindig ott van. Nem mertem lefeküdni, ugysem tudok elaludni s hátha még fürdik valaki?

Egy jó fél óráig vártam, a szomszéd szobába minden csendes volf, semmi nesz . . . na valahára, csak hogy már vége van.

Alig fekszem le, alig fuvom ki a lámpát, neszt hallok a szomszédban. Oda figyelek . . . valaki jár a fürdőkádnál . . . vizet tölt bele . . .

— Zsuzsi, hozza ide a szappant . . .

A mama fürdött . . .

*

Másnap, korán reggel leguritottam a fürdőkádat a pinczébe, nehogy még a dada néni, meg a Zsuzsi is megfürödjének . . .

Tukó.

Ezután Komjáthy színigazgató tette meg jelentését a diszelőadásra vonatkozó programról, mely szerint november 27-én a diszelőadás a következőleg rendeztetik:

I. Prolog Kőrössi Kálmántól. II. Főszeny Kisfaludytól. III. Bánkban 2. felvonása E. Kovács Gyula és Mándokyval. IV. Hunyady László esküjelenése. V. Nagypó kivonat. Blaháné, Blaha Sárika s esetleg Vizvári-val. VI. Ember tragédiája VIII-ik kép. VII. Aranylakodalom. Prielle Kornélia, Ujházy és Beresényi Bélával. VIII. Apotheozis. November 28-án. I. Prolog. II. Peleskei nótárius I. és III-ik kép. III. Könyves Kálmán. III. kép. E. Kovács Gyula és Mándokyval. IV. Hunyadi László esküjelenete. V. Falu rossza, vagy Nagypó, Blaháné és Blaha Sárikaival. VI. Rang és mód III. felvonás Prielle Kornéliával. VII. Virágcsata II. felvonás (finálé) VIII. Apotheozis.

Az opera dirigálását Káldy Gyula, az operaház igazgatója vállalta el. Jövevényeket bejelentettek még Balassa Jenő és Hegedűs, a Vígsház művésze.

Ismerkedési estély nov. 26-án színházi előadás után lesz az Angol királynő szállóban.

A két diszelőadás felemelt helyárak mellett lesz tartva.

A rendezőbizottság által felkértek a jelentkezők, annak közlésére hogy hányan és melyik vonattal fognak érkezni.

A bizottság most már 20-ig függőben tartja a dolgot s akkor ismét összegyűl, mert ekkorra már a jelentkezők s érkezők számáról is hiteles adatokkal számolhat be.

A tartandó emlékünnepe most már véglegesen megállapított **programja** a következő:

I. A „Csokonai-kör“ disz-ülése Hajdu vármegye székházának nagytermében délelőtt 10 órakor.

1. „Honfi-dal“ Hubertól, Mácsay Sándor karnagy vezetésével mellett előadja: a debreczeni dalegylet.

2. Elnöki megnyitó, tartja Komlóssy Arthur az ünnepély rendező bizottság elnöke a Csokonai-kör alelnöke.

3. Részlet „A debreczeni színészet 100 éves története“ című munkából, írta és felolvassa Géresi Kálmán, a Csokonai-kör alelnöke.

4. „Emlékezzünk régiekről,“ alkalmi költemény, írta és előadja: E. Kovács Gyula, a kolozsvári országos nemzeti színház tagja.

II. Hajdúvármegye székháza terén a 100 évvel ezelőtt 1798. Augusztus 11-én tartott első színi előadás színhelyén megjelölt emléktábla leleplezése.

1. Szózat, előadják a debreczeni összes dalárdák u. m. a debreczeni dalegylet, az ev. ref. főiskolai cántus, a „Petőfi-dalkör“, Munkás dalegylet, Iparos ifjak dalköre és az Ács ifjuság dalegylete.

2. Alkalmi beszéd, tartja Dr. Bakonyi Samu, a Csokonai-kör főtársa.

3. Az emléktábla átadása s Rásó Gyula kir. tanácsos, Hajdúvármegye alispánjának válasza.

4. Hymusz, előadják az összes debreczeni dalegyletek.

III. Közébd az „Arany Bika“ szálloda disztermében délután 1 és fél órakor.

IV. A színészeti „emlék kiállítás“ megnyitása a debreczeni kereskedelmi akadémia palotáján disz-termében d. u. 4 órakor.

V. Diszelőadás. Komjáthy János színtársulata és a vendégművészek közreműködése mellett, a debreczeni állandó színházban, este 7 órakor, a külön ki bocsátott színlapok szerint.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szerdán, november 9-én, („C“ bérletben) *Bohém élet*, ujdonság.

Csütörtökön, november 10-én („A“ bérletben) *Bohém élet*.

Pénteken, november 11-én, („B“ bérletben) *Kék asszony*, operette.

Szombaton, november 12-én, („C“ bérletben) *Virágcsata*, operette.

Vasárnap, november 13-án, délután 3 órakor leszállított helyárakkal: *Két huszár, egy baka*, bohózat; este, rendes helyárakkal (bérletszünetben): *Sztrájk*, Szigligeti népszínműve.

Bohém élet.

— Színmű 5 felvonásban. Írták: Barrière és Murget. Fordította: Radó Antal. A debreczeni színpadon bemutató előadás nov. 9-én. —

Murget, a nagy francia író, ki már 1861 óta pihen a párisi temetőben, nem merete még álmodni sem, hogy valaha az ő regénye „Vie de Bohème“, mely szenzációt keltett s több mint 100000 példányban kelt el, szindarab alakjában járja a világ színpadait.

Nem gondolta, hogy két hírneves zeneszerző Puccini és Leoncavalló kél majd versenyre egymással, hogy az ő regényének szövegére zenét komponáljanak. Az operának meg is volt s van a sikere.

Diadalmasan járja be a világ s az ország összes színpadait az opera s a zenekritikusok gyakran kapnak hajba, melyik hát értékesebb a Leoncavalló, vagy a Puccini operája.

Az opera sikerének köszönheti főként Murget regénye, hogy mint drámai műfaj színre került.

Murget maga is bohém ember volt. Sokat koplalt, gyakran aludt télen fűtetlen, hideg padlásszobában.

Jól ismerte az életnek minden csin-ját-binját. Állandó alakja volt a párisi quartier latin nak, annak a párisi városrésznek, hol az igazi bohémia honol.

Az író, a ki fiatalon hunyt el, 39 éves korában, a bohémek városnegyedéből választotta alakjait regényéhez.

Az ő alakjai hűek, mert mindnyájan éltek az ő idejében.

A Nemzeti színházban került először magyar színpadra Murget darabja s bizony ott sem aratott nagy sikert, mert hiszen Murget alakjai, Rodolphe, Marcel, Mimi, Musette nem színpadi alakok és írójuk nem is szánta azokat színpadra.

A mi közönségünk nem ismeri a párisi quartier latin lakóinak könnyelmű, bohó életmódját, nem ismerjük a grisettek odaadó barátságát, rajongó szerelmét a gondtalanul élő ifjakhoz. A bohém szó eredetileg cigányt jelentene. — Olyan személyeket, kik legszívesebben töltik idejüket a szabadban, éjjeleiket a padlásszobában, kik nem tudják ma, mi lesz holnap a betevő falatjuk, de azért egymás iránti szeretetük, barátságuk állhatatosabb mint a grisettek s azért még is vágyódnak a jobb, kényelmesebb életmód iránt.

Ezért nem érti meg a mi közönségünk a párisi életből ellesett eredeti alakokat; ezért van az, hogy azok, kik gyorsan egymásután lepergő hatásos drámai jeleneteket lesnek, általánosságban unalmasnak találják Murget darabját, melyet különben is nem mint színművet kell tekinteni, hanem a bohémvilág festését, a maga könnyelműségével, léhaságával, de végeredménykép bohém jószíni-séggel.

A tegnapi darab maradandó nyomot nem hagyott közönségünknel.

Finom, választékos hang, szellemesség jellemzik a darabot. De ezek nem hatásosak, hanem egyszerű sima párbeszédek, melyeknek olvasása kétségkívül

élvezetet nyújt, de a közönséget a színen előhozva hatás nélkül hagyja, mert hiányzik belőle az idegizgató, a hatásos.

A szereplők a legjobb igyekezet dacára sem tudták a közönséget az egyhanguságból fölrázni. Az egész előadásból hiányzott valami, ami felmelegítsen. Az előadók mindenike teljes erővel akarta kimutatni, hogy ő most a bohémeket interpretálja. Ep ez a nagy erőlködés gyöngy-tette aztán a szerepek hatását is. És ez különben érthető is. A bohém főjelle-mvonása, hogy ő nem öntudatosan bohém. A könnyelműsége, jó kedve nem elhatározás, hanem természetes. Ezt a természetességet nem tudták kellőleg érvényre emelni a „bohém“ szereplők. A gördülékenység is hiányzott az előadásból, meg a szünetek is végtelen hosszúra nyultak; így kettős ok is volt az unalomra.

A szereplők közül Halmy Margit, Szabó Irma és Fáy Flóra váltak ki az egyhangú keretből.

Halmy pompásan eltalálta Musette-nek, ennek a lepke módra csapkodó grisettek minden mozdulatát, karakterét. Tűz volt a szemében, pajzanság a lényében. Igazi jellegzetes játékot mutatott.

Szabó Irma mint Mimy poétikus volt. Szerepét helyesen színezte, részleteiben gondosan kidolgozta. Meghatóan, szá-nalomraméltóan rajzolta a fiatal, szenvedő leányka odaadó szerelmét, lemondását. Hangja igaz, természetes volt s ép ez az, a mivel megfogta a közönség szívét. Utolsó felvonásban a meghalási jelenetben is kitűnt. Fáy Flóra Rouvres grófnő szerepében sok hűséggel, igazi művészi vonásokkal tárta elénk a büszke, gögös francia arisztokrata nőt.

Az előadásban részt vettek még Szathmáry Árpád, Komjáthy, Tanay, Szentés, Rubos.

A darabot ma ismétlik.

* **Gyermek előadás.** Lapunk úgy ismert nevű barátjától kaptuk a következő sorokat:

„Szeretnők színházunk minden érdekét kielégíteni szerető, figyelmes igazgatójának megsugni, hogy mi szülők, kik gyermekeinkben látjuk feljulni régi vágy mindent s beteljesíteni reményeinket, nagyon szeretnők, ha ő vasárnap délutánonként — jól tudjuk, hogy máskor nem lehet — gyermekdarabokat is adatna elő. Emlékszünk, hogy pár év előtt mily véghetetlenül kedves látvány volt az, mikor egyszer-egyszer apró csicsergő gyermekhad e milyen háládatos közönség töltötte meg színházunk zegét és zugát. Az idény folyamán 4—5 ilyen előadás, bizony minden esztendőben beválnék. Hogy így lessz-e, azt Komjáthy nálunk jobban tudhatja ugyan, de óhajításunknak minden-esetre szabad volt kifejezést adnunk.“

A felszólalást örömmel tesszük magunkévá, s hisszük, hogy Komjáthy meg is hallgatja azt.

Gyászrovat.

+ **Özveggy Nikoledon Lászlóné** szül. Hollóssy Róza 53 éves korában elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése f. hó 12-kén, délután fél négy órakor lesz a szent-annatezai temetőben.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hátfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbírószó béli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gőzgyűlés „Githon“-a Keresk. akadémiában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— **A közvilágítás rendezése.** A közvilágítás fontos ügyének rendkívüli közgyűlésen való tárgyalására — mint már említettük — több városi bizottsági tag kérvényt írt alá. Tegnap délelőtt nyújtották át Komlóssy Dezső és Bechert Manó bizottsági tagok a rendkívüli közgyűlést kérvényező iratot gróf Dégenfeld Jósef főispánnak. A kérelem teljesítését a főispán szíves készséggel ígérte meg s a jövő december hó első felére helyezte kilátásba a rendkívüli közgyűlés megtartását.

— **Tisza István és a kispapok.** Tisza István gróf, országgyűlési képviselő, a főváros közelében lévő *Pusztá Kovácsin* fedvő s több ezer hold terjedelmű birtokát, a mely eddig saját kezelésében állott, apró parcellákra osztva, az ottani kispapoknak tízenkét évi időtartamra igen kedvező feltételek mellett bérbe adta.

— **Esküvő.** Békés Lajos debreczeni divatárú kereskedő e hó 15-én d. e. 12 órákor köt házasságot a Deák Ferencz utcai izr. templomban Mandel Margit kisasszonnyal, özv. Mandel Jakabné leányával.

— **Közjegyzők kívánságai.** A temesvári közjegyzői kamara elhatározta, hogy felírta a közjegyzők bajainak orvoslását, különösen azt, hogy a közjegyzők, kik hagyatéki ügyekben mintegy megbízottai a bíróságnak, a hivatalos órák idején bármikor beletekinthessenek a telekkönyvbe. Kérni fogják továbbá, hogy a hagyatéki ügyekben a közjegyzőknek járó díjakat hivatalból telekkönyvileg kebelezzék az örökösök terhére.

— **Hymen.** Radó Viktor m. á. v. hivatalnok Debreczenben eljegyezte Weisz Irén kisasszonyt Keeskemétről.

— **Kihalt-e a Konti-család?** Ifju Komlóssy Arthur a *Turul* legutóbbi számában a borsodmegyei Konti-családról ír, mely a köztudat szerint kihalt. E család egyik ága Debreczenbe szakadt és a Kontiak Biharmegye 1709. december 16-án tartott közgyűlésén hirdették ki nemes-levelüket. Konti Sámuel († 1829-ben) Debreczen szab. kir. városnak kiváló polgára, tisztii főügyésze volt.

— **Meghívó.** A debreczeni női pariskola felügyelő szakbizottsága f. évi november hó 12. napján d. u. 3 órákor, az iskola helyiségében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki és igazgatói jelentések. 2. Költségvetés. 3. Folyó ügyek.

— **Körözött sikkasztó.** A pécsi királyi törvényszék országosan körözötteti Stern Sándor 35 éves, kárpitós mestert, ki sikkasztásért vád alá van helyezve. A körözőlevelével megérkezett a debreczeni rendőrséghez is.

— **Meglopott énekesnő.** A szintársulat egyik énekesnőjét, *Kapósy Józst* nagy somoruság érte. Meglopták. Könyezve panasolta a kapitány előtt, hogy takarító-néja, kit a múlt héten épen azért zavart el, mert lopáson érte, nem távozott üres kézzel. Legkedvesebb emlékeitől, órájától, nyakláncától s egy pár függőjétől fosztotta meg. Ez volt az énekesnő panasza, a kapitány

meghallgatta, jegyzőkönyvbe vette panasza s nyomban meg is vigasztalta a könnyeket hullajtó énekesnő szívét azzal, hogy megígérte az ellopott kedves kis emléktárgyak előkerítését. A szubrett primadonna, bizva a kapitány ígéréiben, boldogan távozott a hivatalból — a próbára s a legjobb kedvvel, elfeledve minden but, bánatot, kezdette el a Virágcsata próbáját.

— **November.** Rég letarolták már a rétet s bizony nem is nyílnak sehol sem virágok...

Talán az üvegházakban láthatni még tavaszt, de hát ott nem a természet, de a mesterség, a művészet remekel.

A természet virágát letarolták november elsejére, az emlékezetes szomorú, de mégis szép napon, a mikor kiviszik őket a hervadás csöndes birodalmába, hogy az elhaló őszi napsugárral együtt bucsuzzanak el az élettől...

A halottak napja letarolta a kertek virágait. A kedveseket, a kedves virágokat kivitték a kedveseknek, a kedves elmúltaknak, akikkel, akik áltai olyan nagyon szép volt ez a földi élet.

Oh mennyi virág is kellett e napra, mert hiszen sokan vannak az élők és ugyan kinek nincs kedves, soha eléggé meg nem sirheto — halottja?

Ősz van, a lomb lehullt, a virág elhervadt. November — temet.

— **Helyreigazítás.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület legutóbb tartott közgyűlésében tudósítónk feljegyzése alapján megírtuk, hogy a nyiregyházi ág. ev. főgymnáziumban ev. ref. vallás órákat nem tart az ottani lelkész ur. Erre vonatkozólag ma a következő levelet vettük:

Tekintetes szerkesztőség!

Lapjának f. hó 6 iki számában a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi közgyűlésről írt közleményben az foglaltatik, hogy: „lelkészünk dr. Bartók Jenő megválasztása óta a nyiregyházi ág. ev. főgymnáziumban a ref. vallású növendékek részére vallás oktatás órákat nem ad és azzal mentegetődzik, hogy nincs rá fizikai ideje, — mégis ráér a debreczeni kollegiumban speciál tantárgyakat adni elő.” Hűen adja-e vissza ez a közlemény az egyházkerületi közgyűlés határozatát, nem tudjuk, miután eme határozat egyházközségünkkel ekkoráig nem közöltetett. A sértő tudósítással szemben azonban, ugy a magunk, mint különösen közszerepben álló, nagyra becsült lelkészünk reputációja érdekében kötelességszerűen kijelentjük, hogy ez a közlemény a való tényállással merően ellenkezik. A tény ugyanis az, hogy az említett gymnáziumban, a mióta az fennáll, külön ref. vallású oktatási órák sohasem tartottak, annak ellenére, hogy Nyiregyháza ezelőtt hosszabb időn át esperesi székhely volt. Lelkészsünk pedig ilyen órákat annál kevésbé adhatott, mivel mi nem gymnáziumi hitoktatóul, hanem egyházunk lelkipásztorául választottuk meg, neki a vallástani kötelességévé nem tettük, s mivel továbbá ily hitoktatásról a E. T. 472. § a szerint az egyházkerület köteles gondoskodni; a mint hogy lelkészsünk díjlevele megállapításánál 118/1897. sz. a. maga az egyházkerület törülte a gymnáziumi vallás oktatást a lelkészi teendők közül.

Valótlan azért, hogy lelkészsünk bármely kötelességét elmulasztotta, s még valótlanabb az, hogy itteni állásának elfoglalása óta a debreczeni főiskolában speciál kollegiumokat tartana.

Nyiregyháza, 1898. nov. 9.

A nyiregyházi ev. ref. egyháztanács határozatából:

Lengyel József,
egyháztanács jegyző.

Nagy Lajos,
főgondnok.

— **Hirtelen halál.** Schirf Ábrahám 80 éves korában hirtelen elhunyt a piacon, amikor épen kaesát akart vásárolni. A boldogultat holnap délelőtt 10 órákor temetik a kis-uj-utcai 19. sz. háztól.

— **Áristomba került őzbak.** Hadházi levelezőnk írja: Folyó hó 8-án Cs. Nagy Gábor hadházi lakos az előljáróshoz felhozott és átadott egy másfél éves őzbakot megőrzés végett. Nevezett előadásra szerint ezen őzbak a kiskertjébe ugrott be, a hol ő éppen káposztát tisztított, a viszontlátás mindkettőjüket rémületbe ejtette. A kis őzbak annyira megijedt, hogy a menekülésre gondolni sem mert, hanem a rémületből felocsudott Nagy Gábornak engedte magát meg fogatni és mint dezentor megkötöztetni.

A megkötözött kis őzbak így került a község börtönébe, mivel a községnek más alkalmas helye nem volt, a hova elhelyezhette volna.

Az önként fogságba esett kis őzbak f. hó 9 én nyilvános árverésen eladott, hogy az ily módon került vad kinek a tulajdonát képezné, szerintem a felettes hatóság lesz hivatva eldönteni, mivel erre ez időszertint döntvény ninesen, annyival inkább mert az őzhöz a vadásztársaság igényt formál, a községi előljárósságot menti az, hogy az őz nem a vadásztársaság részére kiadott, hanem a belterületen fogatot fel.

— **Köd.** Hűvös van, ősz van. Várnók a napnak áldott ragyogását, hogy egy derűs, mosolygó sugárt küldjön a mi sejtelmektől himzett szívünkbe. Várnók a nap áldott fényét, hogy aranyozza be a körülöttünk levő színtelen, szürke tájat, de hiába. Valami elfedi előttünk a fényt, a sugárt. Valami reánk nehezül, befogja, beborítja a szívünket. Valami szürkév, nyomasztóvá teszi a világot, életet, — betegg a lelkünket... A köd... Oh hányszor utáljuk meg e világot s nem tudjuk, hogy miért? Hányszor szomjazánk Léthe vizére, örök Nirvánára s nem sejtjük, hogy mi tört össze bennünket... A köd, a köd a mi életünk átka. A köd borul ránk, a rejtélyes sejtelen, a titkos életundor, a nyomoruság fel-feltünő keserves érzete. S hiába a zöld hást kereső remény, előttünk áll az élet mindent elborító átka: a tehetetlenség, a köd... Derül ki édes napunk, hints egy reménysugárt szívünkbe, mert ősz van, hűvös van s megöli a lelkünket a köd...

— **Letartóztatott anarchista.** A somogy-megyei Marczali községből írják nekünk: November 7-én délután az egyik odaváló korezmában egy 28—30 évesnek látszó idegen munkás, aki a községben teljesen ismeretlen, az embereket anarchista tanokra akarta oktatni s felszóllította őket, hogy legyenek anarchisták és tegyenek esküt neki, hogy egymást soha el nem árulják. Majd egymásután többször Luccenit elítette és amikor egy polgár azt kérdezte tőle, hogy ki az a Lucceni, megmondta a polgárnak, hogy az ölte meg a királynét s hangoztatta, hogy neki társa volt. Hosszabb beszédbe egyeledett aztán s nagy hangon fejtegette, hogy a volt és jelenlegi fejedelmek és királyok mind gazemberek, ő is megölné akármelyiket, ha közelébe jutna, mert neki bomba is áll rendelkezésére, melyt csak akarja. A jelenlevők figyelmeztették, hogy ne beszéljen ilyeneket, mert meggyül a baja, mire az idegen kijelentette, hogy sem lstenőtől sem embertől nem fél, mert neki külön törvénye van. Eközben némelyek jelentést tettek az esetről a csendőrségnek, ahonnan az őrsvezető azonnal a korezmába ment és a veszedelmes embert letartóztatta. A fogoly mindent beismert, semmit nem tagad, de a nevét sehogysz sem akarja megmondani. Most a csendőrség azon fáradozik, hogy a letartóztatott ember kilétét megállapítsa.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Dreyfus.

Budapest, november 10. A párisi semmitőszék büntetőtanácsa ma délben összeült, hogy a Dreyfus-pór pótló vizsgálatában első tanuknak kihallgassa Mercier, Billot és Cavaignac volt hadügyminisztereket. A tárgyalóterem ajtaját igazságügyőrök őrizték. Mercier félegykor érkezett az igazságügyi palotába. Azonnal a tárgyalóterembe vezették, ahol egy órahosszat maradt. Tanuvallomását a semmitőszék valamennyi tagjának jelenlétében tette, csak a főállamügyész nem volt jelen. Hogy az épület előtt várakozó újságírók Merciert meg ne interviewolhassák, egy bírósági hivatalnok a melléklépesőn vezette ki az igazságügyi palotából. Második tanuként Billot-t kellett volna kihallgatni, de Cavaignac, a kamara ülésére való tekintettel, azt kérte, hogy előbb őt hallgassák ki. Cavaignac másfél óra hosszat tartó kihallgatás után a kamarába ment, de minthogy a Fasoda ügyben való interpelláció elmaradt, visszatért a semmitőszék elé, hogy tanuvallomását folytassa. Közben már Billot-t is kihallgatták. A tanuvallomásokból semmi sem tudódott ki.

Az obstrukció ellen.

Hódmezővásárhely, november 10. Hódmezővásárhely törvényhatóságának tegnap tartott közgyűlése, 91 szavazattal 62 ellen elhatározta, hogy az országgyűlés képviselőházához felirattal járul, miszerint Hódmezővásárhely önálló törvényhatósági joggal felruházott város közönsége sajnálattal látja, hogy az országgyűlés képviselőházában jelenleg folyó áldatlan vita, melyet az ellenzéki képviselők a kormány támadása mellett folytatnak, míg egyrészt veszélyeztetik a magyar alkotmányosságot, másrészt az ország legfontosabb közgazdasági érdekeit érintő s az országgyűléshez beterveztett törvényjavaslatok alkotmányos elintézését gátolja, ugyanazért a midőn az országos kormány iránti bizalmát kifejezi, kéri a képviselőházat, hogy tanácskozásait az ország érdekeinek megfelelően, az állampolgárok megnyugtatósára, a rendes munkásság medrére vezetve, a kormány által előterjesztett és előterjesztendő közgazdasági törvényjavaslatokat letárgyalni méltóztassék.

A kiegyezés.

Budapest, nov. 10. Bécsből táviratozák: A bank- és valuta-javaslatok tárgyalására kiküldött albizottság, ma a főténács jogairól és kötelességeiről szóló XXV. cikket tárgyalta. A tárgyalást délután folytatják.

Az orosz-török háboru emléke.

Budapest, nov. 10. Szent Pétervárról sürgönyzik: A hivatalos lap szerint e hó 30-án leplezik le Szebasztopolban a Nachimov altengernagynak állított emlékművet. Nachimov 1853. november 30-án, a szinopei csatában megsemmisítette a török hajóhad egy részét. Miklós ezár is jelen lesz az ünnepélyen, a melyre meghívták a tengernagy családját és mindazokat, kik még életben vannak a tengeri ütközetben és Szebasztopol ostromában részt vett harcosok közül.

Választások Észak-Amerikában.

Budapest, nov. 10. New-Yorkból telegrafálják: Az eddigi, még nem teljes jelentések szerint: Kalifornia, Colorado, Connecticut, Kansas, Idaho, Massachusetts, Michigan, New-Hampshire, New-Yersey, Nevada, Dakota, Pennsylvania, Wisconsin

és Wyoming államokban csak republikánus kormányzókat, ellenben Dél-Karolinában, Texasban, Tennessee-ben demokrata kormányzókat és Nebraska és Minnesota államokban fuzionistákat választottak meg. Rosevelt-nek New York állam kormányzójává való megválasztását megerősítik. A törvényhozó testülethez 23 államból érkezett tudósítások szerint, az Egyesült-Államok szenátusában biztosítva van a republikánusok többsége. A képviselőházi választásokról szóló jelentések, még hiányosok ugyan, de már is kitűnik belőlük a demokraták szaporodása. Mindazonáltal bizonyos, hogy itt is többségben marad a republikánus párt. New York államban a demokraták tíz mandátumot nyertek.

Törvényték.

Váltóhamisítással vádolt özvegy-asszony.

Érdekes okirathamisítási bűnperben hozott tegnap a debreczeni kir. törvényték ítéletet. Ifju Fürth Adolf debreczeni szobafestő még 1895 december hó 24-ikén egy négyhavi lejáratú ellátott, általa elfogadott, neje Szücs Piroška által kibocsátott, sógora Horváth András által első helyen és édes anyja idősb özv. Fürth Adolfné által másodhelyen forgatott 300 frtos váltót vitt be leszámítolás végett egy bankba. És a bank sem azt nem tudván, hogy ifju Fürth Adolf már akkor hűdéses elmezavarban szenvedett, sem azt nem sejtve, hogy a Horváth András és idősb özv. Fürth Adolfné forgatói aláírása hamisítva van, a váltót leszámította és annak értékét még az nap délben ifju Fürth Adolf nejeinek, Szücs Piroskának kiszolgáltatta.

Ifju Fürth Adolfon rövid idővel ezután oly erővel tört ki az elmezavar, hogy őt a közkórház megfigyelő osztályába szállították.

A család ezután a szegény örült vagyoni viszonyait rendezni akarván, rájött erre a 300 frtos hamisított váltóra s minthogy azt is megtudta, hogy a pénzt az elmebeteg neje vette fel, annak nejét még a váltó lejáratá előtt a bíróságnál feljelentette, minek folytán a bűnvizsgálat megindult s Szücs Piroskát tényleg vád alá helyezték.

Ez ügyben tegnap tartották meg a végtárgyalás, mely egy egész napot vett igénybe.

A végtárgyaláson elnökölt dr. Szeőke István, mint ítélőbírák pedig dr. Oláh Miklós és Tóth Aurél szerepeltek. A vádhatóságot Nagy László kir. alügyész, a fiatal és rendkívül rokonszenves vádlott-nőt pedig dr. Kardos Samu képviselte. Orvos szakértők: Horváth Károly dr. és Bruckner Ernő dr. voltak. A sértett feleként szereplő Horváth András és id. özv. Fürth Adolfné kívül egész légiója az atyafiságos tanuknak volt kihallgatva; kik közül azonban magára a vádbeli eseményre nézve egyik sem tudott pozitív vallomást tenni.

Maga a vádlott pedig úgy adta elő a dolgot, hogy a váltót ő férje kérelmére bocsátotta ki, annak utasítása folytán vette fel a pénzt.

De, hogy a sógora és anyósa nevét kicsoda és mikor írta rá a váltóra, arról nem tud semmit.

A kir. ügyész azonban az Ujfalusi Menyhértné és Kémeri Lajosné vallomása és az irásszakértők véleményére támaszkodva fenntartotta a vádat s a vádlott elítélését kérte. A védő ezzel szemben kimutatta, hogy a hivatkozott tanuk vallomása még gyanuoknak sem fogadható el, az irásszakértők vallomására pedig annál kevésbé lehet súlyt fektetni, mert azok egymásnak is ellentmondanak.

A bíróság délután öt órakor vonult vissza s rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint: „vádlott az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentetik s a felmerült költségek a kinstár terhére iratnak.”

Az ítélet sulyosbitásáért csupán a kir. ügyész felebezett; a vádlott, védője és a sértett felek abban megnyugodtak.

Pont, vagy vessző?

Van énnekem egy kicsike hugom. Egy szőke haju, kék szemű baba; a ki mikor hozzáfog, hogy az iskolai feladatát megírja, irásközben gyakran meg-megakad. Ilyenkor a nagy, kék szeméit még tágabbra nyitja; és mig tollát, mint valami lándzsát, előre szegezi, hosszan bámul a levegőbe. Ha aztán elunja a töprenkedést, negédesen félrehajtja a szőszke fejét és kissé vontatottan, egy kicsit selypítve is, megkérdezi nőnjét: Rózszi néni, pont kell ide, vagy vessző?

Zárjel közt legyen mondva: az a bizonyos Rózszi néni nem én vagyok.

Valahányszor egy-egy talalomra odatett — vagy jobban mondva: rosszul alkalmazott — írásjel kerül a szemem elébe, mindég eszembe jut az én kicsike hugom. És valahányszor az „Ellenőr” tárczáit olvasom, nem tudok szabadulni attól a gondolatól, hogy a mi szeretett correctorunknak is, a ki az „Ellenőr” sajtóhibáit gyomlálgatja, áll egy ilyen szőke haju, kék szemű kis kobold az oldala mellett, mikor az unalmas correcturákat végzi és meg-megráncigálja a kabátja ujját: bácsi, oda vesszőt, bácsi, ide pontot tegyen; ő meg — az ilyen bájos kis manónak ugyan ki tudna ellentállani? — hűségesen szót fogad neki. Hogy a vessző ilyenkor nem épen a maga helyére, vagy egy-egy konyeles pontocskára épen a mondat közepére jut; az mellékes dolog. Fődolog az, hogy meglegyen. Avagy mi baj van abból, ha kérdőjel kerül a kettőspont, vagy felkiáltó a vessző helyébe; — és ha választó jel különít el egy-egy mondatrészt a többitől: vajjon nem mindegy az, ha egy-két szóval előbb, vagy utóbb van a jel odatéve?

Sőt tán érdekesebb így és változatosabb, mert a szokott chablontól eltér. S az olvasó figyelmét is jobban leköti, ha kénytelen többször elolvasni, mig megérti, hogy az író tulajdonképen mit akart. Ámbár nem lehetetlen az sem, hogy ilyenkor boszusan dobja félre az egész lapot; és ráadásul még holmi sületlen bányaságot, vagy más effajta hizelgést emleget.

De hogy arra a dévajkodó kis manóra visszatérjek: az ő dolga bizonynyal az is, mikor egy-egy betű, sokszor egész szó más-sal van kicserélve; és bizonyosan ő szokott a szövegből hol egyes betűt, hol egész szavakat, sőt néha egész sort is kicserélni. Ki tudja: tán titokban ő is irogat s ezekből a kicsent szavakból állítja össze dolgozatait. Ki tudja... Ámbár mégis csak esudálom, hogy, ha már esenni akar: mért nem értékesebb dolgokra vetemedik.

De nem: a hálátlanság rut dolog. Hiszen szokott ő be is csempészni nem egy-két betűt. Hányszor esett meg velem is, hogy az én hiányos orthografiámat nagylelkűen kiegészítette; hányszor történt, hogy mikor én esetről szóltam, a tárczában esett lett belőle, egyéb-ből egyébb, szólás helyett szóllás — a mi valóban bőkezű gondoskodás. Avagy nem atyai gondoskodásra vall-e az is, hogy mikor az író a maga gyarló együgyűségében népies nyelven akarja megszólaltatni a népemberét: mikorra dolgozata a sajtó alól kikerül, minden szava a legszigorubb nyelvtani szabályok szerint van átgyurva, ki van iga-

itva? . . . Hjah, hiába; minket dilettánsokat még nevelni kell!

Hanem azért maga ne haragudjon meg én reám, kedves corrector ur. Láska, nem haragszom én sem magára; sőt ha megteszi nekem azt a szivességet, hogy dolgozataimat ezután, ha jól, ha rosszul, de szigorúan az én kéziratom szerint korrigálja: szivből kívánom Önnek, hogy annak a kicsinyke koboldnak helyét oldala mellett, ne nagyon sokára, egy bájos — izlésére bízom, hogy szőke-é, vagy barna? — édes kis asszonyka foglalja el; és hogy ne sok esztendő múlva, egy épen olyan bájos, édes kis lányka öntől kérdezzesse: Apácska, mi kell ide: pont vagy vessző?

Karem.

Irodalom és művészet.

* **Katonai és polgári hatóságok, katona tisztek, a hadsereg szállítói** stb. figyelmeztetnek a G. Freytag & Berndt Bécs VII/1. és lipcei jól ismert térképészeti intézet kiadásában épen most ujonnan megjelent a cs. és kir. osztrák-magyar hadsereg és honvédség elhelyezése az 1898-99. évben átnézeti térképre. Mérték: 1 : 800.000. Ara 1 frt 20 kr. Ausztria-Magyarország hadsereg-elhelyezéséről áttekinthető és tisztképet nyújt. A különböző csapatok és fegyvernemek jellemző feltűnésére azok fejeviselete választatott s így a parancsnokságok és csapatnemek különböző színekben állítottak elő, úgy hogy azok az első tekintetre megkülönböztethetők, egyes parancsnokságok, ezredek, zászlóaljok stb. rendkívül könnyen felismerhetők. A térkép ezenkívül a csapat-elhelyezések áttekinthető összeállítását tartalmazza, úgy, hogy gyakorlati használhatósága messze felülmúlja az előtte megjelentek s előnyös kivitele miatt mindenkinek melegen ajánlhatjuk. A térképet minden könyvkereskedés, esetleg a kiadó üzlet is 1 frt 20 kr-ért szállítja.

* **Babaruha.** Mostani levelemben kevesebbet fogok a babáknak, nyelvemen gyermekeknek való, mint inkább a babák babáinak, a bábuknak való ruhákról beszélni. Szólni akarok arról a kényelmes rossz szokásról, amelynek fogva az édesanyák, keresztanyák és nagynénék nagy tömege, a közeledő karácsony ünnepére teljesen felöltöztetett díszes bábukkal lepi meg kedvencei seregét. Még pedig rendszeren minden izlés és józanság nélkül, gyakran csak a bábú testére ragasztott vagy férezelt ruhákba öltöztetett bábukkal. Szerintem sokkal helyesebb lenne egy puczer babát venni, ennek egy teljes öltözetet szabni és varrni, a többihez pedig csak anyagot és mintát egy kosárkában pakolni, hogy a kis mama azt aztán az édes mama vagy a tanító kisasszony felügyelete alatt maga készítse el. A bábujával ne csak játszó a gyermek, a bábujáról gondoskodni, a bábujáért dolgozni is tanuljon meg. Neki a bábúja épp oly drága, oly kedves, de épp oly gyakran alkalmatlan és gondokat okozó lény legyen, mint a milyen ő a mamuskájának.

Hogy ezt a nehéz dolgot (mert nem könnyű ám izléses és formás bábúruhát varrni) kedves előfizetőinknek megkönnyítsük, a kedves ünnepek közeledésébe való tekintettel idejekorán gondoskodtunk mai lapunkban a bábukelengyeréről. A ki nem restel egy kis türelmet és fáradságot, sokat megtakaríthat és teljesen kedve és izlése szerinti ruhákat varrhat babái, bábú számára.

Ida néni.

* **Barros Gábor életrajza.** A felejthetetlen vasminiszter szobrának közeledő leleplezése alkalmából felhívjuk olvasóink figyelmét a fenti című 6 ives munkára, melyet a kritika méltányoló elismeréssel

fogadott. A miniszter sikerült arcképével ellátott mű a szerzőnél Petrovics László főgymn. tanárnál Nyitrán kapható 1 frtjával. A megrendelők a művet, melyből már csak kevés számú példány van, bérmentve kaphatják meg.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 14.

VI.

Szabadon.

A mint Miriám nyugodtabbá lett, a báró magára hagyta s visszatért a regelihez, a hol Archie még mindig ott volt.

— Jobban van? — kérde lakonikusan.

— Igen, de még mindig nagyon levert. Azt hiszem, az újságbanolvasás hatott valamit.

— Azt hiszem magam is — viszonzá Archie hidegen — a mi szeretetreméltó barátunk, az özvegy, míg megfordultam, felvette a lapot, összehajította s úgy, a hogy látod, az asztalra tette. Míg ezt tette, láttam arczát a tükörben kárörvendően nevetni s láttam, hogy valami álnokságon töri fejét.

— Vajjon mi lehet az?

Archie nem felelt e kérdésre.

A báró fölvette a lapot s végig tekintette. Nem sokáig kelleit keresni, Grey nevét hamar meglátta.

Most már tudta az okot.

Most már tudta miért nyugodt annak könnyes arca oly meghatottam valóin s a kis kéz miért kulcsolta át oly erősen az övét.

Elvesztette gyermekkori kedvesét.

Az ifju, a ki számüzve lett köréből, meghalt s ha mint Sir Henry gondolta, nem is szerette már utóbb, de azért mégis természetesen tartotta, hogy gyászolta.

— Más fele fogok vele menni — gondolta a báró, mialatt a lapot újra letévé. Gondom lesz reá, hogy nemsokára elfeledje. En őt nőies könnyei dacára nem kevésbé szeretem. Most már tudom, mit értett az alatt, a mikor mondta, hogy hozzám jönne, ha szabad volna most szabad.

Archie látni vélte, minő gondolatok támadnak a báró agyában.

— Nagybácsi — mondá kezét Sir Henry vállára téve — holnap elutazom, s azt hiszem, nem fogsz egyhamar viszont látni.

— Sajnálom Archie. De azt hiszem, mindezt értem, mondá Sir Henri, mialatt jóakarólag kezett fogott vele. Arra gondoltál, hogy azon reggel, a mikor Miriámmal beszélgettél, nyitva volt a kapu előtted.

— No, — sóhajta Archie — azt mondtam, a mit éreztem s nem panaszkodom a felelet miatt, nincs reá jogom. En azért épen úgy szeretlek téged, mint Miriámot. S minthogy mindkettőtök boldogságát óhajtom, úgy egy jó tanácsosál óhajtok neked szolgálni.

— Meg vagyok győződve róla, hogy ez őszinte lesz.

— S remélem, követed is. Tiltsd ki Mrs Bighyt házadból. Ő Miriámot gyűlöli. Tudom, mit beszéltek erről.

— Kétségkívül sokat.

— Igen, de egy olyat is, mi feltétlenül megérdemli a figyelmet. Miriám tulajdonos idős arra, hogy gyámleányod legyen s te meg fiatal vagy ahhoz, hogy atyja lehess. Egy huszonnégy éves fiatal leányra s egy szép 45—46 éves emberre van más, sokkal biztosabb mód.

— Köszönöm Archie, e figyelmeztetésedet — viszonzá nevetve — bár azt hiszem, ez magamnak is eszembe jutott volna.

Másnap reggel Archi valóban elutazott, de előbb beszélt még egyszer Miriámmal. Nem volt oly gyáva, hogy elkerülni óhajtsa a bucsuzás fájdalmait.

Nyiltan és őszintén beszélt, keze nem remegett, a mint ezt Miriám megfogta.

Tir Henry nem volt jelen a bucsuzásnál.

Nem kételkedett ő unokaöcsese becsületes jellemében, szintugy a leányban, kit oly szenvedélyesen, a minőre magát nem gondolta volna képesnek megszeretett.

Igy beszélgetett Archie Miriámmal egyedül, míg a kocsi előállott.

— Egy év múlva talán újra eljövök — mondá nyugodtan, — mielőtt elmegyek, szeretném felajánlani szolgálatkészégemet.

— Igen, épen most akartam egy szivességre kérni — viszonzá Miriám — Mrs Dighy egy vagy más okból ellen-szenvellettel irántam.

— Ő gyűlöli kegyedet, Miriám — ez a kellő kifejezés.

— De nem tudom, mi oka van reá? Miriám maga csodálkozott e felett.

Azon szükség folytán, hogy titkát elpalástolja, megtanulta a tettetést.

— Talán kegyed megakadályozta házassági tervét, a mely Sir Henryre irányult — viszonzá Archie nevetve — egy koros hölgynek, mint ő ez a legkedvezőbb alkalom.

— Bizhatom önben, Archie?

— Igen minden tekintetben.

— Nos, ez a Mrs. Dighy tudja egy titkomat, Ez nem valami borzasztó, de ez mégis urrá teszi felettem.

— Ertem. Olyasféle, mi kegyedre nem valami jelentős, de neki mégis alkalmat nyújt arra, hogy aggassza, s azt óhajta kegyed —

— Azt óhajtom, hogy az örökre nyugtot hagyjon. Azt hiszem, ő nem egészen olyan, a milyennek Sir Henry tartja, s nagyon szeretném ha őn nekem mind azt, mit róla tud holmi rebesgetésekből, nekem elmondaná.

— Ertem! Minő diplomaták a nők. — Kegyed tehát szeretne valami olyat megtudni Mrs Digbyről, mi hatalmába adná, s arra kényszerítené, hogy jövőre nyugton hagyja. Nemde?

Miriám igenlően intett, s nevetett.

— Kedvéért áldozok erre néhány napot, — hogy felőle egyetmást kipuhatóljak. Bár a kémkedés nem foglalkozásom, mégis egy hét alatt megtudom mondani Mrs. Dighy egész történetét.

— Köszönöm. — Ezt nagyon szeretném.

— Irok kegyednek, mielőtt Londonból távoznám — monda Archie.

— Miért nem mondja meg személyesen?

— Mert ez, miután minden előkészületet megtettem az utazásra, sajátságosan nézne ki. Tehát Isten önnel.

— Isten vele, Archie.

Archie beváltotta szavát.

Harmadnap, hogy nagy bátyja házából távozott Miriámnak levelet írt, mely mindazt tartalmazta, mit csak tudni óhajtott. Nem talált benne semmi olyast, mi őt csodálkozásra vagy bámulatra készítette volna. Rég kiismerte ő Mrs Dighyt, s tudta mit tartson róla.

— Kegyednek a tényeket írásilag jobban előtudom adni, mintha szóbelileg tenném — így kezdődött a levél — az ő története röviden a következő:

„Dighy őrnagy nagyon tevékeny tiszt volt, s egy kelet-indiai hadseregben szolgált, melyet Gunter tábornok vezényelt.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 41. Bérlet 34-ik szám „A.”
Ma csütörtökön, 1898. évi november 10-én

Bohém-élet.

Szinmű 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

Durandin, kereskedő	— —	Szathmáry Á.
Rudolphe, unokaöccse, költő	— —	Tanay F.
Marcel festő	— —	Komjáthy J.
Schaunard, zenész	— —	Szentés.
Gusztáve Colline, filozófus	— —	Rubos.
Benoit, szálló tulajdonos	— —	Bartha.
Egy bank szolga	— —	Antalfi.
Egy ur	— —	Tóth L.
Egy orvos	— —	Csatár.
De Rouvresné, fiatal özvegy	— —	Fáy Flóra.
Mimi	— —	Szabó Irma.
Musette	— —	T. Halmi.
Phémie	— —	Cserényi.
Baptiste, szolga	— —	Sziklai.
Hordár	— —	Boár József.
Egy hölgy	— —	Makrayné
Egy szolga	— —	Szabó S.

Szolgák, vendégek.

Holnap pénteken, november 11-én:

Kék asszony.

Operette 3 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tózsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. november hó 10-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	119.—	119.50
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	—	119.50	120.50
" koronajárdék 4%	—	97.75	98.25
" regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.55	101.30
Osztrák aranyjárdék 4%	—	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	—	101.—	101.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	384.75	385.25
Osztrák hitelbank részvény	—	354.20	354.40
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	99.—	99.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.60	123.60
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	121.—	122.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák " " "	19.50	20.—
Olasz " " "	11.80	12.30
Bazilika sorsjegy	6.60	7.—
Jó-sziv " " "	4.—	4.40

Pénzemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.66	5.75
20 márkás arany	— — —	11.77	11.81
20 frankos arany	— — —	9.54	9.58
1 Sovereigns	— — —	12.05	12.09

Budapesti gabonatózsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. november 9-én.

Ma a buzaüzletben az áremelkedés folytatódott és a forgalomban jött 30.000 mm. eleinte 5, később 10 krral magasabb árakat ért el. Csodálatos a malmok eljárása, azt állítják, hogy a lisztképlet megcsappant, egyes malmok árjegyzéseik 20—25 krral mérsékeltek és a buzát napról-napra drágábban veszik. Ugy látszik, télen árubiánytól tartanak és idejében elegendő árut akarnak idevonni.

Rozsban csekély volt a forgalom, változatlan áron.

Tengeri változatlan.

Zabban eladatott néhány kocsirakomány változatlan áron, szilárd irányzat mellett.

Eladatott:

Buza uj. Tiszavidéki. 200 mm. 80 k. 10-70 forinton, 100 mm. 79-8 k. 10.80 forinton, 100 mm. 79.5 k. 10-55 forinton, 100 mm. 79.5 k. 10.60 frton, 100 mm. 79-5 k. 10-97 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Külföld ma magasabb árfolyamokat jelent. A lanyhaságot még bécsi eladások is előmozdították és hogyha az nem öltött nagyobb mérvet, az csak a vidék vásárlási kedvének tulajdonítható, mely a jelenlegi árakat, a készáru áraihoz hasonlítva, olesónak tartja és minden kurzusnál vevőként lép fel. Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor

Buza márcziusra	9.47 — 9.49
Rozs márcziusra	8.14 — 8.16
Tengeri májusra	4.63 — 4.64
Zab márcziusra	5.94 — 5.96
Repeze augusztusra	12.60 — 12.70

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

NYILT-TÉR.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria) az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító thea feltalálójának. Vértisztító köszvény és osz ellen.

Amidőn itt a nyilvánosság elé lépek, ez azért történik, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, legbensőbb köszönetemet kifejezni azokért a szolgálatokért, melyeket a fent nevezettnek vértisztító theája fájdalmas eszuzos bajomban tett és hogy mindazokat, akik ezen borzasztó bajba esnek, ezen kitünő theára figyelmeztessen. Nem vagyok képes kifejezni azon kínzó fájdalmaikat, melyeket 3 éven keresztül minden időváltozásnál tagjaimban éreztem és miktől sem gyógyszerek, és sem pedig a Bécs melletti Badenben használt kénes fürdők nem tudtak megszabadítani. Álmatlanul vergődtem az ágyamban éjszakákon keresztül, ótvágyam folytonosan kevesbedett, kinézésem borús volt és testi erőm alábbszállott. A theának 4 heti használata után nemcsak megszabadultam fájdalmaimtól és most is jól érzem magam, miután már 6 hét óta nem iszom theát, de egész testi állapotom is megjavult. Szilárdan meg vagyok győződve, hogy mindenki aki hasonló bajban ezen thea használatához folyamodik, a feltaláló Wilhelm Ferencz urat áldani fogja.

Kitünő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné

alezredes neje.

A thea kapható minden gyógyszerertárban.

Hirdetés.

Mely szerint tudatom, hogy a Weinberger Albert ur megkeresésére megtartandó és november 10-ére hirdetett ló-árverés közbejött akadályok miatt elhalasztott **1898. november 15. d. e. 8 órára,** amikor ugyancsak a lóvásár-téren meg fog tartatni.

Kelt Debreczenben, 1898. november 8.

Dr. Pally M. Béla

mint a Paksy Imre kir. közjegyző elhalálozásával megüresedett debreczeni kir. közjegyzői állásra a debreczeni kir. közjegyzői kamara 144/1898. számú rendelvényével kirendelt helyettes.

10 8-1-1

Önkéntes árverés,

mely **1898. november hó 14-én d. e. 9 órakor** lesz megtartva. A birtok Kraszna-Mihályfalván van;

256 katasztrális hold gazdasági épületekkel, istálló 80

szarvasmarhára, egy 9 ka-

tasztrális hold belsőség

6 szobás uri lakkkal.

Venni szándékozók 2800 forint óvadékkal ellátott megjelenésre felkérteknek.

A feltételek kedvezők, a vételár három részletben fizetendő és az árverési feltételek e lap kiadóhivatalában megtekinthetők.

Előjegyzési naptár

az **1899. évre**

a megrendelő cégnyomásával és reklámjával **diszes kiállításban**

50 db	100 db	200 db
25 frt	48 frt	90 frt

megrendelhető a

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaságnál **Debreczenben.**

Mintákat kívánatra bemutatunk.